

De 1831 a 1836, Charles Darwin viaxou arredor do mundo no *Beagle*, un buque hidrográfico da Mariña Real comandado polo capitán Robert Fitz Roy. Darwin contaba, o día da partida, con 22 anos, catro menos que Fitz Roy, e ambos conxeniaron rapidamente. O bo ambiente que se vivía a bordo permitiulle ao naturalista realizar longas expedicións terra adentro mentres o barco permanecía nas costas sudamericanas. Así puido achegarse á cordilleira dos Andes e coñecer a fondo as Pampas e a Patagonia, podendo apreciar nelas a profundidade do tempo xeolóxico, tan presente nas súas reflexións.

De volta en Inglaterra, Darwin preparou o diario da viaxe, que publicou en 1839, comezando paralelamente as investigacións que o levarían á publicación da súa magna obra: *A orixe das especies*, en 1859, onde explica como os seres vivos evolucionaron mediante a selección natural, dende o inicio dos tempos. A evolución non era un concepto novo, pero si o mecanismo da selección natural, de xeito que a teoría darwinista brindou unha anovada e revolucionaria perspectiva para interpretar o mundo. Co paso do tempo, a Xenética, a Bioloxía Molecular, a Paleoantropoloxía e outras ciencias foron confirmando e enriquecendo o soporte científico da evolución. Os evidentes avances na Agricultura, coa mellora dos cereais; na Enxeñería Química, coa obtención de novos enzimas; e mesmo os éxitos da Epidemioloxía na loita contra a SIDA ou a Gripe Aviaria están apoiados nela.

A Fundación Carlos Casares súmase, con esta terceira edición do Ciclo Ciencia e Sociedade, á celebración mundial do 150 aniversario da publicación de *A orixe das especies*, que coincide co 200 cabodano do nacemento do científico británico e faino, como sempre, da man de especialistas en diversos ámbitos científicos relacionados co tema.

FUNDACIÓN
CARLOS CASARES

III CICLO CIENCIA E SOCIEDADE

Darwin 2009: A evolución
150 anos despois

**18, 20 e 21
de maio de 2009**

20:00 horas
SEDE FUNDACIÓN
CAIXA GALICIA
Rúa Policarpo Sanz, 21
VIGO

 FUNDACIÓN CAIXA GALICIA

 XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

1ª SESIÓN LUNS 18 DE MAIO. 20,00 H.

APERTURA:

Kristina Berg. Presidenta da Fundación Carlos Casares

PRESENTACIÓN:

Gustavo Adolfo Garrido. Director da Fundación Carlos Casares

RELATOR:

Dr. Emilio Rolán Mosquera. Malacólogo, especialista en Taxonomía
A evolución no mundo dos moluscos

Coloquio co Relator

2ª SESIÓN MÉRCORES 20 DE MAIO. 20,00 H.

RELATORA:

Dra. María Martín Torres. Grupo de Antropoloxía Dental do Centro Nacional de Investigación sobre Evolución Humana. Burgos
A evolución humana a través da dentición

RELATOR:

Dr. Jordi Gómez Castilla. Instituto de Parasitología e Biomedicina "López-Neyra", CSIC. Granada
A unidade de selección en virus RNA

Coloquio cos Relatores

3ª SESIÓN XOVES 21 DE MAIO. 20,00 H.

RELATOR:

Dr. Xosé Antón Fraga. Director dos Museos Científicos Coruñeses
A recepción da obra de Darwin

RELATOR:

Dr. Francisco Pelayo. Instituto de Historia do Centro de Ciencias Humanas e Sociais, CSIC. Madrid
Charles Darwin e a teoría da descendencia con modificación

Coloquio cos Relatores e clausura

RELADORES CONVIDADOS

Emilio Rolán Mosquera. Médico e Doutor en Bioloxía pola Universidade de Santiago de Compostela (USC). Membro fundador da *Sociedad Española de Malacología*, da que foi presidente, pertence tamén ás sociedades belga, inglesa, italiana, holandesa e portuguesa de Malacología. Autor de máis de 350 publicacións científicas, tendo descrito máis de 500 especies novas, realizou numerosas expedicións científicas, percorrendo os cinco continentes e formando unha das maiores coleccións privadas de Europa, con máis de 25.000 lotes e máis dun millón de exemplares de moluscos. Actualmente está doada ao Museo de Historia Natural 'Luís Iglesias' da USC.

María Martín Torres. Licenciada en Medicina e Cirurxía e doutora en Antropoloxía pola USC. Responsable do Grupo de Investigación de Antropoloxía Dental do *Centro Nacional de Investigación sobre Evolución Humana* (CENIEH) de Burgos. Integrada no Proxecto Atapuerca, ten publicado artigos e capítulos de libros en colaboración con José María Bermúdez de Castro e Juan Luis Arsuaga. Dende 2003 colabora nun proxecto de intercambio de expertos coa República de Xeorxia, investigando en Dmanisi as características do *Homo georgicus*, tronco do que deriva o *Homo antecessor* descuberto en Atapuerca.

Jordi Gómez Castilla. Doutor en Bioloxía pola Universidade Autónoma de Barcelona. Científico Titular do *Instituto de Parasitología y Biomedicina* do Consello Superior de Investigacións Científicas (CSIC) en Armilla (Granada), onde dirixe o laboratorio de Arqueoloxía do ARN. A súa área de especialización é a bioloxía molecular do ARN, nos seus aspectos estruturais, evolutivos e funcionais. Os seus estudos céntranse en recoñecer estruturas e formas de organización da información xenética -hipoteticamente propias- da orixe da vida nos ARN actuais. Ten realizado publicacións en revistas especializadas, entre elas, *Nature* (1988), *The Journal of Virology* (1992) e mais en *The Journal of Biological Chemistry* (2002).

Xosé Antón Fraga. Doutor en Bioloxía pola USC e Catedrático de Bioloxía e Xeoloxía no IES Monelos da Coruña. Diploma de Posgrao en Historia das Ciencias e das Técnicas pola Universidade de Zaragoza. Na actualidade é director dos Museos Científicos Coruñeses. Membro da xunta directiva da *Sociedad Española de Historia de las Ciencias y de las Técnicas* ata 1999, do Consello de Redacción da revista *Llull*, e do seu Consello de Dirección dende 2006. É numerario do Instituto José Cornide de Estudos Coruñeses. Autor de numerosas publicacións sobre ensino, divulgación e historia das ciencias, coordinou e editou o *Diccionario histórico das Ciencias e das Técnicas da Galicia* (1993, 2005).

Francisco Pelayo. Doutor en Ciencias Biolóxicas pola Universidade Complutense de Madrid. Científico Titular do CSIC destinado no Instituto de Historia do *Centro de Ciencias Humanas y Sociales*. (Madrid). Actualmente é Investigador Principal do proxecto do Ministerio de Educación e Ciencia sobre a configuración da Paleoantropoloxía como disciplina científica e a súa proxección na Bioloxía española. Entre as súas liñas de investigación destaca a recepción e difusión do evolucionismo en España e as relacións entre a ciencia e a relixión. *Autor de La Paleontología en el debate sobre el darwinismo* (1999) e da biografía *Charles Darwin: de la creación a la evolución* (2008).